

№ 253.

Kalendarzyk tygodniowy:

Wt. św. Karola Borom.
Śr. św. Zacharyasza.
Czw. św. Leonarda W.
Piąt. św. Nikandra.
Sob. św. Gofryda M.
Niedz. Opieki N. M. P.
Pon. św. Andrzeja.

Wschód sl. godz. 7 m. 03
Zachód sl. godz. 4 m. 24
Dług. dnia godz. 9 m. 21
Ubyło dnia godz. 7 m. 24

CENA PRENUMERATY:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ „ 50
Odnośnienie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40.
Półrocznie „ 5 „ 76
Zagranicą:
Miesięcznie rb. 1 kop. 10

Redakcja

w Łodzi

ul. Przejazd № 8,
Telefonu № 595.

ROZWIÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, społeczny i literacki, ilustrowany.

Wtorek, dnia 4 listopada 1913 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Hoża № 32; w Pabianicach u p. Teodora Minka
w Zgierzu, w aptece p. Patka.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 1—2-ej po południu

CENY OGŁOSZEN:

Nadesłane przed tekstem 50 kop. za wiersz petitowy. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyraża (dla poszukujących pracy po 14, kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. Artykuły bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca. Ogłoszenia w tekście 1 rub. za wiersz petitowy. Ogłoszenia, których terminy przypadają w dni świąteczne, drukujemy w przed dzień święta lub po święcie.

W sobotę dnia 1 listopada r. b. została otwarta pierwszorzędna **CUKIERNIA BOLESŁAWA KOMARA PIOTRKOWSKA Nr. 63** (róg Benedykta) 3754

Teatr Polski Dziś we wtorek „Prawdziwa miłość” występ Biegańskiego.
Jutro „Pani prezesowa” 5537

COMME TOI
PARFUM ULTRA PERSISTANT
ED. PINAUD PARIS

Sposób na schudnięcie. Jeżeli pragniecie pozbyć się zniekształcającej Waszą postać tuzi, zmniejszyć objętość Waszych bioder, brzucha i talii i wreszcie zachować czystość linii Waszej postaci, zażywajcie z całym zaufaniem Jodyrinę D-ra Deschampa (Jodyrine du D-r Deschampa). Jest to jedyny środek przeciwko otyłości, oparty na podstawie ściśle naukowej, nie wywołujący żadnych zaburzeń w ustroju, wypróbowany z zupełnym powodzeniem w szpitalach, zapisywany przez wszystkich lekarzy i na zasadzie badań zatwierdzony przez władze lekarskie wszystkich krajów. Stosowanie Jodyriny D-ra Deschampa nie wymaga przestrzegania specjalnej diety. Jodyrinę D-ra Deschampa nabyć można w każdej aptece lub w składzie aptecznym. Przy pudełku znajduje się szczegółowy opis ze sposobem użycia w języku polskim. 3319

Zjazd w Winterswijk.

(Sprawozdanie telegraficzne).

W niewielkim miasteczku holenderskiem, Winterswijk, ale zato stanowiącym poważny węzeł kolejowy na pograniczu Niemiec, odbył się w sobotę i niedzielę olbrzymi zjazd działaczy polskich oraz ludności polskiej pracującej.

W zjeździe wzięło udział przeszło 11,000 osób z Nadrenii i Westfalii; przybyło także wiele osób z Poznańskiego, a między innymi posłowie Niegolewski i Kulerski.

Posiedzenie zagał p. Stolpe, który w swoim przemówieniu podziękował przedewszystkiem Holandii za udzieloną gościnę i wniósł okrzyk na cześć królowej Wilhelminy, który publiczność z entuzjazmem powtórzyła.

Zaznaczył on również, że polacy zbrali się w Winterswijk jedynie dla omówienia szeregu spraw narodowych i społecznych polskich, a nie z myślą jakichkolwiek knowań politycznych antyniemieckich. Musieli się zebrać na ziemi holenderskiej, gdyż w Niemczech nie pozwala im na to prawo kagańcowe.

Następnie przemawiał poseł Brejski z Bochum o towarzystwach polskich na obczyźnie i ich działalności, zaznaczając, że jedyną ostoją towarzystw tych jest zgoda i solidarność. Kwiatkowski z Harné mówił o organizacjach młodzieży; Janicki o zadaniach kobiet w życiu narodowym i społecznym, a Siekurski o duszpasterstwie nad polakami na obczyźnie. Podkreślił on z naciskiem, że na Zachodzie Niemiec księża nie występują, jako pasterze dusz, lecz jako uprzedzeni działacze polityczni i germanizacyjni. Pomimo to, że wiedzą, iż lud polski w wielu wypadkach nie może rozmówić się po niemiecku i mowy tej nie rozumie, to nietylko w wystąpieniach publicznych i kościelnych, lecz nawet w osobistych stosunkach używają wyłącznie mowy niemieckiej.

Wobec stwierdzenia tych faktów kongres postanowił wysłać do Papieża deputację, która będzie Go prosić, aby duszpasterstwo nad polakami zostało oddane w polskie ręce.

Winterswijk jest małą mięściną, to też tylko nieznaczna część zebranych znalazła mniej więcej wygodne pomieszczenie na noc, większość nocowała po cukierniach i restauracjach. Mimo to nikt się nie skarżył na niewygodę, jeno z przejęciem się ważnością chwili pragnął jaknajlepszemu rozwiązaniu tej ważnej i świętej dla narodu polskiego sprawy.

Skarga fabrykantów.

W tych dniach grono fabrykantów, kupców i właścicieli kantorów ekspedycyjnych w Łodzi przesłało telegraficznie za pośrednictwem Giełdy Łódzkiej skargę do ministra komunikacji z kopią do kontroli państwa na nieład w wydziale ekspedycyjnym na stacji Łódź—Kaliska. Skarga ta brzmi w sposób następujący:

„W ostatnich czasach bawełna, wełna, odpadki oraz inne ładunki niezbędne dla przeróbki w fabrykach otrzymywane są ze stacji Łódź—Kaliska ze znacznym opóźnieniem, co wywołuje bezustanne protesty właścicieli ładunków wogóle, a w szczególności, pretensje fabrykantów i niejednokrotnie nawet wstrzymanie robót w fabrykach. Okoliczności te zmusiły nas do zbadania na stacji Łódź—Kaliska przyczyn takiej nagłej zmiany dawnej regularnej dostawy ładunków, przyczem okazało się, że jedyną przyczy-

ną tej anormalności jest oddanie dwupiętrowego magazynu nr. 7 na stacji Łódź—Kaliska, mieszczącego w sobie 700 wagonów ładunków, do wyłącznej dyspozycji stacji miejskiej drogi żelaznej W.-W., która urządziła w tym magazynie składy zboża przyjętego w komis i pobiera za przechowanie po 3 do 5 rb. miesięcznie od wagonu wagi 1,000 pudów. Dochód, otrzymywany przez skarż z tej operacji stacji miejskiej bagatelny, ponieważ magazyn nr. 7 nie jest w stanie zmieścić wszystkich ładunków przeznaczonych dla niego i bywały wypadki, że około 80 wagonów zboża stało na stacji Łódź—Kaliska niewyładowanych. Wagony te zatarasowały linie stacyjne, wskutek czego stacja Łódź—Kaliska pozbawiona została możliwości regularnej dostawy wagonów dla wyładunku i co zatem idzie wyładunku wyżej wymienionych ładunków. Na mocy zaś art. 53 ustawy ogólnej dróg rosyjskich koleje żelazne winny płacić właścicielom ładunków znaczne wynagrodzenia za nieterminową dostawę towarów. Ponieważ my, właściciele fabryk, zakładów i kantorów ekspedycyjnych, ponosimy wskutek takiej operacji stacji miejskiej, która zabrała do swej wyłącznej dyspozycji wzmiankowany magazyn, olbrzymie straty, przeto mamy honor prosić o rozporządzenie sprawdzenia za pośrednictwem rewizji ministerjalnej prawdziwości naszej skargi, poczem przywrócenia na stacji Łódź—Kaliska dawnego porządku, t. j. oddania magazynu nr. 7 do użytku ogólnego. Dodajemy, że wynagrodzenia płacone przez skarż właścicielom ładunków za spóźnioną dostawę towarów, o wiele przewyższają dochód stacji miejskiej na rzecz skarbu z magazynu nr. 7. (e)

Proces Bejlisa.

(23-ci dzień rozprawy).

O godzinie 3 m. 30 po poł. rozpoczął się skład wyjaśnienia ks. Pranajtys.

Rozpoczynając od 5 pytania, ks. Pranajtys oświadcza, że Mojżesz według podania nie wszystko spisał w swych księgach, lecz dużo podawało sobie z ust do ust, co zapisywano na kartkach, które następnie zebrane dały podstawę Talmudowi. Droga dalszych wyjaśnień i komentarzy otrzymano olbrzymi utwór, który był niedogodny do codziennego użytku.

W XVI i XVII stuleciach pojawił się skrót Talmudu pod nazwą Szulchan-Aruch, z którego obowiązani są korzystać wszyscy żydzi. Szulchan-Aruch jest w takim samym stosunku do

Talmudu, jak katechizm do teologii.

W Talmudzie w stosunku do obcoziemców ujawnia się krańcowy brak tolerancji.

Talmud powstawał wówczas, gdy żydostwo traciło swoje starozakonne znaczenie, mianowicie w czasach Chrystusa, o którym Talmud stara się unikać wzmianek, patrząc, jako na przyczynę upadku żydostwa. Jednakże niestudne jest twierdzenie, jakoby w Talmudzie nie było mowy o Chrystusie.

Mówią, że w Talmudzie niema bezpośrednich wskazówek na chrześcijan. Jednak wszystko, co zawiera Stary Testament odnośnie do obcoziemców, odnosi się również i do chrześcijan. Wszystkie starozakonne nakazy dotyczące walki z amalekami, edomitami i innymi narodami pogańskimi, stosowane są względem bałwochwalców nowszych czasów, do których Talmud zalicza również i chrześcijan.

Chrystusa i świętych Talmud nazywa tylko innymi imionami.

W stosunku do obcoziemców zaleca się unikać ich, starać się szkodzić, wręcz niebezpieczeństwa nie ratować, aby wypełnić ich zupełnie, by znowu zatrumfował Izrael.

Niszczenie chrześcijan jest celem głównym, w tym kierunku skierowane są ich wszystkie modlitwy; niszczenie chrześcijan jest nawet obowiązkiem; jeżeli żyd, mając możność szkodenia, nie szkodzi, to nie jest on nawet żydem.

Aby więcej szkodzić, Talmud pozwala na używanie wszelkich środków: kłamstwo, oszustwo, a nawet pozorne przyjęcie chrztu.

Żyd, przyjmujący pozornie chrześcijaństwo, uważany jest za podobnego do osobnika, biorącego w swe ręce cudzy sztandar, aby zwyciężyć wroga.

Co się tyczy Kabały ekspert wyjaśnia, że w ostatecznej postaci opracowano ją w 12 i 13 wieku.

Kabała jest prawie tem samym, co Talmud, z tą tylko różnicą, że Talmud jest nauką, a Kabała jest podaniem. Kabała w stosunku do Talmudu jest tem samym, co teologia dogmatyczna w stosunku do moralności.

O używaniu przez żydów krwi chrześcijańskiej ani w Talmudzie, ani w Kabale otwarcie się nie mówi, mówi się jednak o zabijaniu i przelewaniu krwi w stosunku do wszystkich nieżydów. Talmud pozwala na używanie krwi w postaci gotowanej, a także jako lekarstwa.

Aby zdobyć krew chrześcijan, kłują lub wyciskają.

Po zburzeniu świątyni niema innej ofiary, jak z chrześcijan. Kabała nakazuje pojmanie Biblii nie w tem znaczeniu dosłownem, jak Biblia została napisana, lecz nakazuje głębiej pojmować znaczenie.

Talmud i Kabała wprowadziły wiele zabobonów.

Co się tyczy pojęcia „seir“, powiedziano wprost, że seir — to chrześcijanin.

Liczba 13 w Kabale uważana jest za świętą.

Co się tyczy miejsca ciała, z którego — według Talmudu i Kabały — wychodzi przeważnie dusza wraz z krwią, ekspert twierdzi, że powiedziano wprost: z szyi.

Żydzi, straceni w wiekach średnich za ujawnianie fanatyzmu religijnego, uważani są za wielkich męczenników.

Neohasydyzm ekspert uważa za rozkwit Talmudu i Kabały. Talmud to korzeń, Kabała — pień, neohasydyzm — owoc. Według nauki neohasydów rabinów-budowniczości uważani są niemal za równych Bogu, który liczyć się winien ze zdaniem rabinów.

W roku 1859 talmudystom nie udało się obalić oskarżenia o używanie krwi.

Zatrzymując się na pytaniu: czy były w wiekach średnich i w naszych czasach wypadki skazania żydów za zamordowanie chrześcijan w celach religijnych, ekspert oświadcza, że orzeczenia uczonych, w tej liczbie Chwolsona, uważających to za przesąd, są zupełnie niestudne i oparte są o nieprawdę i uważa, że wogóle kto jest za żydami, tego wychwalają za uczoność, kto zaś jest przeciwko żydom, tego zaliczają do nieuków.

W historii znanych jest przeszło dwieście dowiedzionych mordów rytualnych.

Co do pytania, czy Talmud zawiera naukę przeciwko moralności wogóle, ks. Pranajtys twierdzi, że zawiera bluźnierstwa.

Bezpośrednich wskazówek i przepisów o zgładzaniu chrześcijan w celu rytualnym religia żydowska nie posiada, ale jest podanie, którego Talmud zabrania zapisywać, a które sprawdzane jest tylko przez życie.

Co do pytania, podo używana jest krew, ekspert objaśnia, że jest to tradycyjny fanatyzm, wypływający z fałszywych pojęć o stosunku do wrogów. Używanie krwi do celów czarownictwa obserwowane było w wiekach średnich i obserwowane jest teraz nawet wśród chrześcijan. Osobny rytuał otrzymywania krwi przez żydów, np. 13 ukłuc, nie jest obowiązujący i dokonywane jest to w miarę możliwości, a wogóle otrzymywać można krew wszelkimi sposobami.

Co do pytania o znaczeniu Biblii, Pranajtys objaśnia, że Biblia u żydów posiada mniejsze znaczenie niż Talmud.

Co do pytania, czy są dane, wskazujące iż zabójstwo Juszczyńskiego jest mordem rytualnym, ks. Pranajtys oświadcza, że bezpośrednich wskazówek, prócz 13 ukłuc i ran w szyję niema.

Na pytania prokuratora, ks. Pranajtys oświad-

cza, że był w akademii rzymsko-katolickiej lektorem języka hebrajskiego; jest magistrem teologii. Kwestyą mordów rytualnych interesował się od dziecka.

Dalej ks. Pranajtys objaśnia, że u żydów w składaniu ofiar w świątyniach krew miała znaczenie symboliczne. Na ofiarę przynoszono pierworodnych, których zastępowano przez zwierzęta.

Teksty Talmudu napisane są językiem mglistym i mogą być komentowane różnorodnie.

Używanie krwi do wypieku mac rozpoczęło się w czasach późniejszych.

Wszystkie szkoły żydowskie zgodne są w nienawiści do chrześcijan.

Kto przelewa krew niewiernych, staje się podobny do składającego ofiarę Bogu.

Hasydzi (znaczy nabożni); neohasydzi odróżniają się tem, że ubóstwiają rabinów.

W mordach rytualnych w przeszłości nie wykryto przynależności zabójców do sekt oddzielnych; zabobon jest następstwem rozwoju wśród żydów talmudyzmu.

Z księgi „Zohar“ widać, że akt zabójstwa nie-żyda winien być dokonany w specjalny sposób kabalistyczny. Kluc nie-żyda można nawet w sobotę.

W Talmudzie zakazu strachu przed krwią niema.

Na dalsze pytania ks. Pranajtys odpowiada, że zabicie dziewcząt według Kabały stanowi ofiarę, która przyspiesza przyjście Mesjasza.

Krew ptaków uważana jest za rzecz nieczystą; jeśli powiedziano o krwi dwunogów, to rozumieć trzeba ludzkiej.

Według nauki Talmudu, obcoziemcy, a zatem chrześcijanie są nie ludźmi, lecz bydłem.

Mienie, należące do obcoziemców, żydzi uważają za swoje, dlatego, kradnąc, uważają, że odzyskują to, co do nich należy.

Zapytany przez Zamysłowskiego ks. Pranajtys objaśnia, że niema bull papieskich, wręcz zabraniających oskarżania żydów o mordy rytualne, ale są bulle nakazujące tylko nie karać bez dowodów.

Na pytanie Karabczewskiego odpowiada, że mordy rytualne są znane od XI wieku, a procesy prowadzono za pomocą tortur.

Na propozycję Gruzenberga, iżby wskazał w Szulchan Aruchu wyjątek, w którym jest mowa o zezwoleniu żydom fałszywie przyjmować chrześcijaństwo i w Talmudzie o zezwoleniu na czarownictwo, ks. Pranajtys odpowiada, że Biblia dla żydów nie jest obowiązująca.

Na pytanie Zamysłowskiego ks. Pranajtys potwierdza, że w objaśnieniach na śledztwie pierwostkowem szczegółowo wykazał odsyłacze do ksiąg żydowskich, sprawdzonych według pier-

32)

Śledztwo Matyldy.

(Ciąg dalszy — patrz № 250).

— Tajna drukarnia? — rzekł Firmin. — Czyżby się miało do czynienia ze sprawą polityczną, ze spiskiem?...

— Otóż toby mnie wcale nie bawiło — rzekła Matylda...

— A to dlaczego?

— Dlatego, że to są historie, które bardzo często rozplywają się w mgłę. Człowiek zadaje sobie prace, aby wyjaśnić sprawę, jest już bliski dostania w ręce winnych, aż tu nagle przychodzi rozkaz pozostawienia wszystkiego w spokoju... Wszystko, co się robi, nie służy na nic, idzie do kosza, nie liczy się. Ale ja nie mam wrażenia, abyśmy tu byli wobec sprawy politycznej. Nie umiałabym jeszcze powiedzieć, dlaczego. Ale takie jest moje przekonanie.

— Jeszcze jedno — rzekła Matylda, kiedy przybyli już przed jej dom. Co się stało z naszym projekciem, aby pójść pomyszkować dokoła sanatorium? To staje się trochę trudnym, ponieważ narazamy się na spotkanie tam hrabiego, wobec którego jesteśmy już właściwie zdemaskowani. Ale, aby się tam udać, na to mam pewien środek w zanadrzu... Mam myśl. To przyjdzie w swojej godzinie.

Pan Gourgeot powrócił już był do domu. Usadził się przed oknem i bez surduta czytał swój dziennik.

— Cóż to — zawołał — czy dziś się nie myśli o obiedzie?

— Pan Remongel je obiad razem z nami — rzekła Matylda.

— Wiem o tem; powiedziałaś mi to dziś rano, a jego nakrycie już jest na stole. Ale ty mu każesz jeść obiad w godzinach niemożliwych. Ty nie wiesz widocznie, co to jest apetyt człowieka z Franche-Comte. Dalej do stołu i jedźmy! A potem opowiesz mi swoje sprawy. Wiem już coś niecoś... Naczelnik wezwał mnie do biura... A więc będziemy pracować razem, Matyldo? O! ale to nie pójdzie lekko ze mną! Trzeba będzie porządnie ciągnąć!

Po obiedzie odsunięto talerze. Pan Gourgeot zapalił fajeczkę, a Matylda rozpoczęła swoje opowiadanie. Firmina odrazu uderzył doskonalny porządek, w jakim wydarzenia dnia tego, dobrze spędzonego, roztaczały się przed Gourgeotem, jak defilada wzorowego pułku przed monarchą.

Gourgeot słuchał w milczeniu.

— Podsumowawszy wszystko — powiedział, kiedy skończyła swój raport — taka jest lista osób wmieszanych w tę sprawę:

Osoba, zabrana z ulicy przez p. Remongela. Ona nazywa się Róża, wdowa Hasquien, jest siostrą żony hr. de Féliciat; hrabia de Féliciat sam we własnej osobie; lokaj hrabiego. Imiona, a raczej osoby tych trojga ludzi są znane.

Pozatem mamy jedną, dwie, trzy, cztery, pięć osób, których identyczność jest mniej określona: Robotnik, który otwierał p. Hasquien sklep „Odlewni metalów“ i poszedł po jej welonik i kapelusz; kobieta nieżywa, którą zagrzebano w piwnicy; blondynka o włosach malowa-

nych; wreszcie trzy osoby, które były na czatach wieczorem podczas powrotu Róży przed domem hr. de Féliciat. Byli to dwaj mężczyźni, powiedziano nam i jedna kobieta wysokiego wzrostu, jak się zdaje, niezwyklego.

Tych trzech osób nie należy mieszać z hrabią i jego lokajem, których pan Remongel spotkał w dobry kwadrans po wsadzeniu Róży do powozu. W każdym razie nie zapominajmy, że Róża odjechała fiakrem bardzo powolnym i że dobrym automobilem hrabia mógł łatwo wyprzedzić ją więcej, niż kwadrans na przejeździe tak długim, jak od Belleville do Parc Monceau (przeszło ośm kilometrów).

Razem więc wzięwszy, w sprawie tej znamy ośm osób. Wiemy, że trzy z tych osób mieszkają przy bulwarze de Courcelles, w domu, który znamy... Wiemy, że banda zbierała się w zaułku Lunoyer. Musiała jednak w tej dzielnicy mieć inne miejsce zebrań, gdyż przechodzili i powracali w krótkim przeciągu czasu przed pańskim domem, panie Remongel. Spróbujemy odnaleźć, co to za miejsce, którego nie znamy jeszcze. Jutro rano, panie Remongel, zatem wyruszamy w pole. Jestem pewien, że Matylda wie, gdzie ma pójść...

— Zająć się sanatorium — rzekła Matylda. — A wiesz pan, panie Gourgeot, ja się do tego zabiore!

— Pójdiesz zobaczyć się jaknajwcześniej rano z panią Hottet... Dozorczyni chorych, nasza przyjaciółka, panie Remongel. Czy nie taka była twoja myśl, Matyldo?

— Ależ tak, właśnie tak!

(d. c. n.)

wotnych źródeł i objaśnia, że w późniejszych wydaniach Talmudu miejsca ryzykowne wyrzucono lub opatrzone uzupełnieniami. Książki ze szkodzącymi żydom wyjątkami nikną z księgozbiorów.

(Dzień 24 rozpraw)

W dalszym ciągu wygłasza opinię swoją ks. Pranajtys. Mówi o okrucieństwach, jakich dopuszczali się Żydzi względem chrześcijan w pierwszych wiekach chrześcijaństwa.

Adwokat Gruzenberg żąda sprawdzania w oryginałach ksiąg żydowskich cytaty ks. Pranajtysa. Prezydent oddalił to żądanie. Ekspert twierdzi, że w żadnych księgach religijnych żydowskich niema mowy o używaniu krwi chrześcijańskiej.

Następnie strony zadają szereg pytań, dotyczących procesów wielickiego i saratowskiego. Sąd uchwalił odczytanie części historycznej z wyjaśnieniami danych przez ks. Pranajtysa na śledztwie pierwsiastkowym.

Powiedziano tam, że Sokrates w swojej historii kościoła opowiada, że w roku 418 Żydzi urządzili pogrom chrześcijan w Aleksandryi, a w roku 419 ukrzyżowali chłopca chrześcijańskiego w Innostarze w pobliżu Antiochii.

Klaweryusz pisze, że w roku 614 Żydzi wykupili u króla perskiego Chozroesa 90 tys. jeńców chrześcijańskich i wszystkich w sposób okrutny pomordowali.

Dion Kasyusz w historii Trajanii opowiada, że w Cyrenze Żydzi napadli na Greków i Rzymian i w zwierzęcy sposób ich wymordowali. Zdzierali z nich skórę i nią się odziewali, wnętrznościami opasywali się.

Od XI wieku słyszymy o mordowaniu chrześcijan w celach rytualnych. Świadczą o tem Baroniusz, Bollandyści i św. Tomasz z Akwinu. Ks. Piotr Skarga cytuje wypadki mordów rytualnych jakie zdarzyły się w Polsce za jego czasów (wiek XIV).

W katedrze katolickiej w Sandomierzu znajduje się obraz w ołtarzu, przedstawiający zamordowanie chłopca chrześcijańskiego przez Żydów.

W Łęczycy przechowywana jest w kościele trumienka, ze włoskami dziecka, zamordowanego przez Żydów.

Następnie ekspert kończy szeregiem mordów rytualnych, poczynając od r. 1182, a kończąc procesem saratowskim w roku 1953, zamordowaniem dziewczynki w Galicyi w roku 1881 i morderstwem w Czechach w r. 1899.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Mściwoja. Jutro Sławomira.

TEATR POLSKI (Cegielniana nr 65). Dziś „Prawdziwa miłość” Roberta Bracco. Gościnnie występ p. Wiktora Biegańskiego, artysty teatru krakowskiego. Początek o godzinie 8 min. 15 wieczorem.

— Jutro „Pani prezesowa”. Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

TEATR POPULARNY. (Konstantynowska nr 16). Dziś „Halka”. Początek o godzinie 8 min. 15 wieczorem.

— Jutro „Romantyczna żona”. Poc. o godz. 8 m. 15 w.

KONCERT. Jutro w sali koncertowej (Dzielna 18) koncert Artura Rabinsteina.

ZEBRANIE. Dziś pos. komitetu wodociągów i kanalizacji w Magistracie, o g. 8 wiecz.

MUZEUUM NAUKI I SZTUKI (Piotrkowska nr 91): otwarte codziennie od godz. 4 pp. do 10 wieczorem; a w niedziele i święta od godziny 12 w południe do 10 wieczorem.

Dziś dzień nieprotestowy.

KRONIKA.

(—) **Samorząd miejski.** Część grupy prawicowców członków Rady państwa omawiała projekt samorządu miejskiego w Królestwie Polskim. Obecni przyszli do przekonania, że miastom w Królestwie Polskim niepodobna udzielać praw większych od tych, jakie posiadają miasta rosyjskie. Dlatego sprawę opieki administracyjnej nad samorządem polskim należy pozostawić w tym stanie w jakim znajduje się ona w Rosyi.

(e) **Sąd okręgowy łódzki.** Prezes sądu okrę-

gowego Piotrkowskiego otrzymał zawiadomienie władzy wyższej, że ministerium sprawiedliwości zaprojektowało utworzenie 5 nowych sądów okręgowych w Państwie rosyjskim między innymi w Łodzi. Projekt ten jednak musi być przeprowadzony w drodze prawodawczej, t. j. zatwierdzony na posiedzeniach Dumy państwowej i Rady Państwa.

Wobec tego do utworzenia sądu okręgowego w Łodzi upłynie jeszcze wiele czasu.

(a) **Kasy chorych.** W fabryce Jakóba Hirsberga i Wilczyńskiego przy ul. Spacerowej nr. 23²⁵ na dzień 19 listopada naznaczono nadzwyczajne ogólne zebranie pełnomocników do kasy chorych. Zebranie ma rozstrzygnąć szereg kwestyj, które nie zostały dość obszernie omówione na zebraniu organizacyjnym d. 5 września.

Wczoraj w sali jadalnej fabryki Emila Eiserta i S-ki przy ul. Długiej nr. 47, odbyło się ostateczne ogólne zebranie pełnomocników od robotników do kasy chorych.

W fabryce Barcińskiego i S-ki przy ul. Tylniej nr. 200, zatrudniającej 747 robotników, zostali wybrani pełnomocnicy robotników dla opracowania ustawy kasy chorych.

Inspekcja fabryczna zatwierdziła ustawę nowej kasy chorych w fabryce „Winkler, Gertner i Borman” przy ul. Mikołajewskiej nr. 84, zatrudniającej 610 robotników.

W dniu 8 listopada odbędzie się ogólne zebranie pełnomocników od robotników fabryki Ernesta Vevera, celem dokonania wyborów członków zarządu nowej fabrycznej kasy chorych.

(e) **Ze związku przemysłowców.** Sekcja III związku przemysłowców łódzkich, chcąc utworzyć ogólną kasę chorych dla tych robotników, którzy pracując w fabrykach w liczbie mniejszej niż 200 nie mogą według prawa mieć osobnej kasy, zwróciła się do inspektora fabrycznego o wskazówki w jaki sposób przystąpić do utworzenia kasy wspólnej.

(a) **Ze Stow. handlowców.** Zarząd Stowarz. wzaj. pomocy pracowników handlowych m. Łodzi uzyskał pozwolenie gubernatora piotrkowskiego na urządzenie w lokalu własnym, przy ul. Spacerowej nr. 21, sześciu odczytów, mianowicie: 1) Europa po kongresie wiedeńskim; 2) Europa w końcu 19-go wieku; 3) Epoka Napoleona III w Europie; oraz trzech na temat rozwoju przemysłu. Pierwsze trzy wygłosi p. Natalia Gąsiorowska-Grabowska; drugie zaś p. Ludwik Krzywicki.

(a) **Ze Stow. majstrów fabrycznych.** Stow. majstrów fabrycznych gub. piotrkowskiej (Nowy Rynek nr. 6) uzyskało pozwolenie gubernatora piotrkowskiego na urządzenie 3-ch zebrań dla członków i ich rodzin.

(x) **Z tow. badań nad dziećmi.** Dnia 30 października r. b. na posiedzeniu tow. badań nad dziećmi omawiano szczegółowo kwestyę projektowanej przez Towarzystwo już od dłuższego czasu wystawy p. t. „Dziecko”, na której fizyczny i umysłowy rozwój dziecka, zarówno jak szkolnictwo i literatura dla dzieci znajdą wszechstronne i bogate przedstawienie w ekspozycjach, pokazach, wzorach, modelach, rycinach i książkach.

Po porozumieniu się co do terminu wystawy, lokalu i t. p., określono poszczególne działy wystawy i ich urządzenie.

Do współpracownictwa postanowiono zaprosić bezpośrednio zainteresowane osoby. Urządzenie wystawy wzorowane będzie na berlińskich wystawach „Mutter und Kind” i „Im Reiche der Mutter”, które specjalnie w tym celu zwiedziła dr. Fr. Baumgartenówna.

(x) **Tow. „Krzewienia oświaty”** zawiadamia, że w niedzielę 9 listopada, o godz. 5 po poł., w lokalu przy ul. Mikołajewskiej nr. 11, adw. przys. Eugeniusz Sokołowski na żądanie licznej grupy słuchaczy wygłosi po raz drugi świeżo opracowany, nadzwyczaj zajmujący odczyt p. t. „Krzyżacy”. Historia powstania zakonu krzyżaków w Jerozolimie (1128) Bulla Papieża Klemensa III. Osiedlenie się krzyżaków na Węgrzech i w północnej Europie. Powołanie ich do walki z barbarzyńskimi plemionami Litwy, Malborg. Konflikt polityczny z Polską, który doprowadził do wielkiej wojny. Bitwa pod Grunwaldem i jej znaczenie w historii Polski

i Krzyżaków. Powolny zanik zakonu krzyżackiego w Europie.

Bilety wejścia od 10 do 50 kop., dla członków 5 kop.

(x) **„Sobótka” u handlowców.** W przyszłą sobotę, dnia 8 listopada, wydział zebrań towarzyskich przy Stow. wzajemnej pomocy pracujących w przemyśle i handlu m. Łodzi urządza dla swych członków i wprowadzonych gości „Sobótkę” taneczną.

Ceny biletów wejścia dla członków 40 kop., wprowadzonych gości 60 kop.

Początek zabawy naznaczono na godz. 9-tą.

(e) **Z drobnego kredytu.** Piotrkowski komitet gubernialny do spraw drobnego kredytu wydał pozwolenie II. tomaszowskiemu Tow. pożyczkowo-oszczędnościowemu na wydawanie pożyczek na zastaw do wysokości 1000 rb.

(a) **O fałszerstwo.** Jutro w sądzie okręgowym piotrkowskim sądzona będzie sprawa 23 Żydów, oskarżonych o fałszerstwa wekslowe na szerszą skalę. Na ławie oskarżonych zasiadają znani dyskonterzy z Piotrkowa, Łodzi i innych miast Królestwa, obwinieni o udział w tem przestępstwie.

Weksle fałszowane zostały na imię zmarłego obywatela ziemskiego Michała Rogowskiego, na sumę 50,000 rubli. Do sprawy wezwano 120 świadków. Przypuszczają, że sprawa potrwa 3 tygodnie.

(x) **Chorągiew kelnerów.** Wczoraj ostatnim pociągiem kolei łódzkiej powrócił z Warszawy pan Stanisławski z małżonką, przywoząc chorągiew i godło kelnerów, jako dowód jedności i solidarności w dalszym rozwoju uszlachetnienia zawodu. Na peronie przyjęli ich pp. Ptaszyński, Różański i Zarzycki i wręczyli im bukiet żywego kwiecia.

O dniu poświęcenia chorągwi nastąpią oddzielne zawiadomienia.

(a) **Echa katastrofy budowlanej.** W dniu 25 kwietnia 1912 roku, o godz. pół do 1 po poł., w nieobecności Leona Rubaszki, przy ul. Włodzkiej nr. 40, gdzie wznoszono dom mieszkalny 3-piętrowy, zawałiła się część oficyny. Katastrofa zdarzyła się w porze obiadowej, więc rozmiary jej ograniczyły się do kilku ofiar w ludziach. Wydobyto zwłoki robotników: Stanisława Sochackiego, Wawrzyńca Barczaka i Hieronima Orchimiała. Prócz tego odniosło większe lub mniejsze rany 6 robotników.

Do odpowiedzialności sądowej pociągnięci zostali: właściciel domu Leon Rubaszka, inżynier budowniczy Michał Gorinsohn, majster murarski Pinkus Lemański i majster ciesielski Chaim Weintraub.

Na zasadzie Najwyższego Manifestu z dnia 6 marca 1913 roku, wobec tego, że niema powoda cywilnego, sąd okręgowy piotrkowski sprawę tę umorzył, jakkolwiek prokurator, na zapytanie przewodniczącego orzekł, że w danym wypadku jest nadużycie, a także sprawy nie podlegają umorzeniu, prócz tego zaznaczył, że kwalifikacja przewinienia podanych wyluszczonego w akcie oskarżenia, nie jest pociągnięta pod właściwy paragraf kodeksu karnego.

(a) **Odczyt.** W ubiegłą niedzielę, w sali jadalnej fabryki akc. tow. L. Gejera, z inicjatywy stowarzyszenia spożywczego „Wyzwolenie” odbył się odczyt znanego kooperatysty p. Wojciechowskiego p. t. „Znaczenie stowarzyszenia spożywczego dla podniesienia dobrobytu robotników”.

Odczyt bardzo przystępny i jasny, wypowiedziany z wielką znajomością rzeczy, wywarł na licznie zgromadzonych słuchaczach należyte wrażenie. Wśród słuchaczy przeważały sfery robotnicze.

Prelegentowi podziękowano gromkimi oklaskami.

(a) **Zerwanie kotła.** Wczoraj, w apreturze Biedermana przy ulicy Rajtera nr. 3 (na Bałutach) zdarzył się smutny wypadek.

Z powodu przeładowania materiałem opałowym i wytworzenia się zbyt wielkiej ilości pary, nastąpiła eksplozja kotła, odłamkami ścian którego ugodzony został palacz 19-letni Stanisław Rajewski (zamieszkały przy ulicy Konstantynowskiej nr. 12).

Uległ on uszkodzeniu czaszki oraz silnym okaleczeniom ciała.

Wezwany lekarz udzielił pierwszej pomocy, poczem Rajewskiego zabrano do szpitala, w drodze jednak wyzionął ducha.

(h) **Z kolei.** Na kolei Fabryczno-Łódzkiej maszynistom przeznaczono premie za wyrobienie czasu pociągów osobowych.

(h) **Z cmentarzy.** Wczoraj, jako w dniu poświęconym pamięci zmarłych na cmentarzach zebrało się sporo osób, które paliły światło na grobach i ubierały je kwieciami i zielenią.

A więc w roku bieżącym obchodzono święto zmarłych aż trzy dni.

(a) **Kara administracyjna.** Gubernator piotrkowski skazał Cecylię Mike i A. Burzewską za porozumiewanie się z aresztantami, transportowanymi przez ulicę — po 3 miesiące aresztu.

(a) **Z sądów gminnych.** Sędzią gminnym 4 okręgu powiatu łódzkiego mianowany został p. Szaniawski.

(x) **Ruch chorych.** W szpitalu miejskim dla chorób zakaźnych i gorączkowych ruch chorych w tygodniu ubiegłym przedstawiał się jak następuje:

W dniu 27 października r. b. było chorych na ospę — 10, w tygodniu sprawozdawczym przybyło — 4, wypisało się — 1, pozostało na kuracji w dniu 3 listopada chorych — 13.

Na szkarlatynę było chorych — 26, przybyło — 3, wypisało się — 4, pozostało na kuracji — 25.

Na dur wysypkowy był chory — 1, pozostał na kuracji — 1. Na różę był chory — 1, pozostał na kuracji — 1.

Na dysenterję było chorych — 2, pozostało na kuracji — 2.

Ogółem było chorych — 40, przybyło — 7, wypisało się — 5, pozostało na kuracji 42.

(a) **Nagły zgon.** Wczoraj wieczorem, w domu przy ul. Konstantynowskiej nr. 30, zmarł nagle niewiadomego nazwiska człowiek, w wieku lat 50. Zwłoki zabezpieczono do zejścia władz sądowych.

(a) **Kronika myśliwska.** W listopadzie wolno polować na: dziki, łosie (byki), jelenie (byki) sarny (rogacze), zające, głuszce, cietrzewie, jarząbki, kuropatwy, dropie, kwiczoły i wszelkie ptactwo przelotne.

Od 14 listopada wolno polować na kłepy, łanie i kozy.

(e) **Drożyzna skórek zajęczych.** W ostatnich czasach, z powodu nastania mody zagranicą noszenia futer zajęczych, skóry zajęcze u nas podskoczyły znacznie w cenie. Obecnie cena jednej skóry zajęczej dochodzi do 1 rubla. Również wzrosła niepomiernie cena skórek króliczych.

(a) **Niezwykłe uwięzienie.** Syn stróża domu przy ul. Przejazd nr. 37, Jan Samraj, lat 11, zbity przez ojca, uciekł z mieszkania i skrył się w kotle żelaznym na dziedzińcu domu przy ul. Dzielnej nr. 85, gdzie mieszczą się składy starego żelaza Jakóba Szeffera. Zmęczony chłopiec zasnął snem twardym. Sposzregli go tam śpiącego robotnicy nazajutrz rano. Sądząc, że to złodziej, przykryli kocioł pokrywą żelazną, którą dobrze umocowali. Od działania promieni słonecznych nagrzali się ścianki kotła i znajdujące się wewnątrz powietrze. Gorąco zaczęło dopiekać chłopca, a nie mogąc się wydostać, zaczął krzyżeć. Robotnicy pobiegli do telefonu, aby wezwać policję w celu aresztowania rzekomego złodzieja. Równocześnie krzyk uwięzionego w kotle chłopca usłyszeli w pobliskich koszarach żołnierze, przybiegli więc, otworzyli pokrywę i uwolnili chłopca. Rzecz cała wyjaśniła się, gdy przybył ojciec chłopca i dwaj robotnicy, sprawcy tej przygody.

(e) **Z rynku zbożowego.** W dniu dzisiejszym na łódzkim rynku zbożowym ceny były następujące: pszenica 240 funt. 7,25 — 7,80, żyto 230 funt. 5,30 — 5,50, jęczmień browarny 200 funt. 5,50 — 5,60, jęczmień na kaszę 4,50 — 4,75, owies 140 funt. 2,90 — 3,30, koniczyna czerwona 250 funt. 70 rb. — 75 rb., koniczyna biała 80 rb. — 85 rb., tymotka 180 funt. 21 — 26 rb., wyka 260 funt. 8,00 — 8,50, peluska 260 funt. 7,25 — 8,00, groch 260 funt. 9,00 — 9,50, groch „Victoria“ 11,00 — 13,00, łubin niebieski 260 f. 5,00 — 6,00, żółty 6,00 — 7,00, biały 5,00 — 6,00, seradela 120 funt. 3,00 — 3,20, rejgras angielski 100 funt. 9,00, włoski 12,00.

(a) **Za potajemny wyszynk.** Sędzia pokoju 5-go rewiru m. Łodzi skazał właściciela piwiarni, Elegię Schatza (Nawrot nr. 18) za nielegalną sprzedaż na kieliszki, oraz w zapieczętowanych flaszkach na 4 miesiące więzienia.

(p) **Najechnany samochodem.** Dzisiejszej nocy na ul. Przejazd nr. 45 Gerson Sobocki, dorożkarz, lat

44, stojąc obok dorożki, najechnany samochodem i rzucony na bruk, odniósł ranę głowy.

Ranę opatrzone na stacyi Pogotowia.

(p) **Bójki.** Przy zbiegu ul. Nawrota i Nowej w bójce ulicznej z towarzyszem Antoni Ser, robotnik, lat 25, uderzony nożem, odniósł ranę prawego boku. Ranę opatrzył lekarz Pogotowia.

(h) **Wypadek z lampą.** Wczoraj, o godz. 7 min. 35 wieczorem, zawezwano straż ogniową na ul. Wschodnią nr. 47, gdzie oberwała się lampa, a od niej zapaliła się podłoga. Ogień ugasili domownicy przed przybyciem straży.

(p) **Głód.** Wczoraj na ul. Piotrkowskiej nr. 115 znaleziony został Alfons Woter, lat 55, robotnik fabryczny, bez zajęcia, w zupełnym wyczerpaniu sił z głodu.

Doraźnej pomocy udzielił im lekarze Pogotowia, poczem nieszczęśliwym zaopiekowała się publiczność.

(p) **Ciężki wypadek.** Ludzie nie mogą się odzwyczaić, mimo wielu powtarzających się wypadków, wyskakowania z tramwaju na przystankach. Otóż wczoraj na ul. Głównej nr. 63 Anna Pądrzycka, żona robotnika, lat 60, znów padła ofiarą takiej nieostrożności. Wyskoczywszy z tramwaju w biegu, padła na bruk i odniosła złamanie prawej nogi.

Po nałożeniu opatrunku przez lekarza Pogotowia na miejsca wypadku, odwieziono ją na kurację do szpitala Czerwonego Krzyża.

(a) **Kradzież.** Przybyły koleją fabryczno-łódzką do Łodzi Chaim Silberstein z Wodzisławic, przywiózł w walizce towar, wartości przeszło 200 rb. Gdy wychodził z dworca na ulicę, jakiś młody człowiek ołarował swoje usługi dla odniesienia walizki do hotelu. Zapomniawszy załatwić na kolei jakąś formalność, Silberstein kazał młodzieńcowi zatrzymać się, sam zaś cofnął się na dworzec. Powróciwszy po załatwieniu interesu, Silberstein nie zastał owego człowieka, gdyż ten utonił się z walizką.

— Za pomocą przystawionej drabiny do okna parowni Bertolda Keilicha i Goldy nieznanymi złodziejami skradli towar, wartości około 3000 rb.

(a) **Z Aleksandrowa.** Niewykryci złodzieje dostali się do mieszkania Jekla, we wsi Ruda-Bagał, pod Aleksandrowem, gdzie skradli różne rzeczy, wartości 300 rb.

— Ze składu towarów B. Grelichy, przy ul. Pastej w Aleksandrowie, skradziono znaczny zapas pończoch, wartości paruset rubli.

S Z T U K A.

(k) **Z teatru polskiego.** Wczoraj teatr polski przy ulicy Cegielnianej, pod dyrekcją p. Bolesława Cegielnianę, wznowił wielokrotnie już graną u nas sztukę Hermana Hejermansa p. t. „Dzień zaduszny“.

Wznowienie to zawdzięczamy gościowi teatru krakowskiego p. Biegańskiemu, który grał rolę księdza Nansena i znalazł odpowiednie pole do popisu.

W grze utalentowanego artysty, pełnej szczerości, uczucia i prostoty, uwydatniły się doskonale wszystkie zasadnicze rysy charakteru odtworzonej postaci. P. Biegański świetnie pojął intencje autora, dając nam kreację jednolitą i wysunąwszy postać Nansena na pierwszy plan.

Artystę przyjmowano bardzo życzliwie, okłaskując po każdym akcie.

Rolę Ritty grała pani Bolesławska; księdza Bronka p. Kułakowski.

(x) **Teatr polski.** Z kancelaryi teatralnej komunikują nam:

Dziś, we wtorek ciesząc się stałym powodzeniem znakomita komedia Roberta Bracco „Prawdziwa miłość“ z występem gościnnym p. W. Biegańskiego art. krak. teatru.

We środę „Pani prezesowa“ farsa Henquina i Vebera.

We czwartek po raz pierwszy komedia klasyczna Mollera „Grzegorz Dandin“ oraz przepiękny dramat Roberta Bracco p. t. „Pietro Caruso“.

W piątek „Dzień zaduszny“ Hejermansa z występem p. W. Biegańskiego.

W sobotę po poł. po cenach najniższych znakomita farsa Feydeau „Dudek“. Dyrekcja teatru zaznacza, że farsa ta nie jest przystępna dla młodzieży.

Dziś odbędzie się pierwsza próba z przepięknej sztuki E. Rostanda p. t. „Orle“ z p. Biegańskim, wybranym odtwórcą roli tytułowej. Premiera za dwa tygodnie. Artysta dekorator teatru Polskiego, p. Szulc, przygotowuje od dwóch tygodni nowe dekoracje.

(x) **Koncert popularny „Wiedzy“.** Niedzielny koncert popularny „Wiedzy“ (29-ty z rzędu) udał się w zupełności: sala była prawie pełna, program wszystkim się podobał.

Chór kolearzy, choć nie dopisał liczebnie, ale jakośdowio zaprezentował się, jak i dawniej, bardzo dodatnio, co przypisać trzeba dobrym

głosom i dyrekcji p. Szczepańskiego.

Najdłużej na estradzie bawiła młodociana orkiestra mandolinistek z pensyi p. Prószyńskiej, którą publiczność rzęsiście okłaskiwała i zmuszała do bisów. Jest to również zasługa kierownika p. St. Tymowskiego.

Gra pani M. Findejsenowej zyskała ogólny poklask i wysokie uznanie zawodowych muzyków.

Doskonały koncertowy fortepian Sejlera brzmiał pod jej palcami tak pięknie, że ten numer programu powinien być zaliczony do najwyższych stojących pod względem artyzmu.

Humoreska „Złotowłosa dziewczyna“, pomimo wielu wykreśleń, okazała się nieco zadługa i trochę nużyła, pomimo nawet bardzo umiejętnego odczytania przez p. Iwańskiego.

(x) **Sala koncertowa.** (Dzielnia 18). W dniu 11 b. m. odbędzie się w sali koncertowej jedyny koncert Stowarzyszenia klasycznej muzyki na historycznych instrumentach (Quinton, Viole d'Amour, Viole de Gambe, Basse de Viole, Clavecin).

Prezsem Stowarzyszenia jest Kamil Saint-Saens, założycielem zaś p. Henryk Casadesus.

Wykonawcami utworów XVII i XVIII wieku na historycznych instrumentach są pp. Maurycy Hewitt, Henryk Casadesus, Marcell Casadesus, Maurycy Devilliers i pani Regina Patorni.

Jedynie to w swoim rodzaju Stowarzyszenie objechało całą Europę i zdobyło sobie zupełne uznanie najwybitniejszej krytyki.

Na bogaty i arcyciekawy program składają się utwory I. Haydna, Bacha, H. Desmaret's'a, Martini, A. Canywa, A. M. Benincori, G. Niccolini, A. C. Destouches.

W koncercie tym przyjmują również udział śpiewaczki p. Marie de Stelcyk, Olive Hilder.

Bilety w cenie od 3 rb. 10 kop. do 30 kop są do nabycia w kasie teatru „Thalia“.

(x) **Koncert Artura Rubinsteina.** Jutro, w środę, odbędzie się w sali koncertowej (Dzielnia 18) wielki koncert jednego z najznakomitszych pianistów obecnej doby, Artura Rubinsteina.

Znakomity wirtuoz wybrał na swój koncert utwory: Bacha, Brahmsa, Chopina, Szymanowskiego, Granadosa, Debussy'ego, Straussa i Godowskiego.

Pozostałe bilety są do nabycia w kasie teatru „Thalia“.

Z WARSZAWY.

* Echa katastrofy kolejowej.

Wczoraj na punkcie kolejowym Wisła jedna z komisji dokonała oględzin aparatów blokowych semaforów, oraz badała ich działanie.

Właśnie w tej chwili szedł w kierunku stacyi Warszawa-kowelska pociąg kurierski. Ponieważ stacya Warszawa-kowelska była zajęta, przeto wystawiono sygnały, mające zatrzymać pociąg kurierski. Pomimo tych sygnałów, pociąg przeleciał przez semafor całą siłą pary i dopiero w odległości 100 sążni za semaforem wstrzymano pociąg sygnałami trąbkowymi. Skutkiem tego dano dymisję całej obsłudze parowozu tego pociągu.

* Kara prasowa.

Generał-gubernator warszawski skazał redakcję „Kolców“ na 200 rb. kary za wiersz „Prześciancie kruki“ w nr. 40.

TELEGRAMY.

Ograniczenia o „Ognisku“.

PETERSBURG, 3 listopada. (wł.) „Ognisku“ polskiemu odmówiono pozwolenia na zbieranie ofiar na powodzian galicyjskich. W sobotę policja informowała się o zebranych w „Ognisku“, lecz nic niezgodnego z prawem nie znalazła. Wczoraj zawiadomiono zarząd „Ogniska“, że na zwykłe zebrania kolejne dopuszczani będą tylko członkowie. Gości wprowadzać nie wolno. Zarząd poczynił kroki, w celu wyjaśnienia kwestyi.

Projekt ustawy prasowej.

PETERSBURG, 3 listopada. (wł.) Na miejsce nacjonalisty Szulgina, który zrzekł się, na prezesa komisji prasowej kadeci wysuwają Makłakowa, październikowcy zaś postępowca Lwowa, który ma najwięcej widoków wyboru na to stanowisko. Komisja oprze się na projekcie rządowym, ale wniosie odpowiednio poprawki i ma nadzieję, że uczyni projekt możliwym do przyjęcia przez Radę państwa.

Odpowiedź rusinom.

WIEN, 3 listopada. (wł.) Do „Neue Fr. Presse“ telegrafują ze Lwowa, że prezes ministrów, hr. Stuergh, podczas konferencji z rusinami bardzo żywo zareagował przeciwko ich nowym żądaniom. Prezes ministrów oświadczył mianowicie rusinom, że postulatów ich nawet nie chce przyjmować do wiadomości.

Nowa konferencja ambasadorów.

PARYŻ, 3 listopada. (wł.) Z okazji pobytu w Paryżu przybywającego tutaj we środę prezesa rosyjskiej Rady ministrów, Kokowcowa, będzie ustalona ścisła data rozpoczęcia narad zbierającej się ponownie w Londynie konferencji ambasadorów. Konferencja ta ma prace swoje ukończyć w jaknajkrótszym czasie.

Układ angielsko-niemiecki.

LONDYN, 3 listopada. (wł.) Krąży pogłoska, że układ angielsko-niemiecki, dotyczący kolonii portugalskich w Afryce, jest już bardzo blizki zawarcia po osiągnięciu zupełnego porozumienia.

Sprawa „Canadian Pacific“.

WIEN, 3 listopada. (wł.) Ponieważ dyrektor przedstawicielstwa Tow. „Canadian Pacific“ Altmann jest obywatelem amerykańskim, poseł Stanów Zjednoczonych zażądał w sposób stanowczy od hr. Berchtolda wypuszczenia z aresztu Altmanna.

Przyjazd pary książęcej.

BRUNSWIK, 3 listopada. (P.) W południe przybyli książę i księżna Brunswicy i odjechali do pałacu, entuzjastycznie witani przez ludność. Na placu Fryderyka Wilhelma nadburmistrz na czele rady miejskiej powitał księcia mową. W pałacu, wobec zgromadzonych posłów i dygnitarzy państwowych, odczytana była mowa tronowa, w której książę oświadczył, że starać się będzie rządzić krajem tak, ażeby każdy obywatel przekonał się, że gwiazdą przewodnią dla księcia jest rozkwit kraju i dobro obywateli Brunswiku. W tym celu konieczne jest zupełne zaufanie i pełne oddanie współpracownikom posłów. Zwracając się do ludności, książę oświadczył, że czuje się pod każdym względem brunswiczanie i wyraża nadzieję, że węzły pomiędzy monarchą a narodem będą się coraz bardziej umacniały.

Z ostatniej chwili.**Otwarcie Izby deputowanych.**

Paryż, 4 listopada. (wł.) Na dzisiejszym posiedzeniu Izby deputowanych, która zebrała się po kilkutygodniowej przerwie, ustalony będzie program pracy.

Minister wojny przedłoży swoje wnioski. Dyskusja rozpocznie się w czwartek.

Grecya myśli o pokoju.

Ateny, 4 listopada. (wł.) Rząd grecki postanowił wystosować do mocarstw notę, w której zawiadomi je, że będzie wszelkimi sposobami dążył do jaknajrychlejszego zawarcia pokoju i nie może żadną miarą zgodzić się na przewlekanie przez Turków rokowań.

Dzisiaj, po powrocie króla greckiego, wystosowana będzie odpowiedź Grecji na notę Austrii i Włoch.

Warunki księcia Wied.

Wiedeń, 4 listopada. (wł.) Donoszą, że książę Wied przyjął kandydaturę na tron albański tylko pod warunkiem, że mocarstwa zagwarantują mu nietykalność terytoriów albańskich i

udziela znacznego poparcia finansowego przy uregulowaniu stosunków administracyjnych kraju. Natychmiast po wstąpieniu na tron ogłosi on ukaz o swobodzie religijnej.

O Armenii.

Konstantynopol, 4 listopada. (wł.) Odmowa ze strony Anglii przysłania urzędników dla przeprowadzenia reform w Armenii, jest odczuwana przez pisma tutejsze, jako wielka przykrość.

Zadnego wzmieszania się z zewnątrz do spraw armeńskich Turcy nie ścierpi.

Rokowania.

Białogród, 4-go listopada. (wł.) Rokowania serbsko-czarnogórskie dobiegły pomyślnie końca. Podpisano odnośne prowizoryum.

Instruktorzy.

Rzym, 4 listopada. (wł.) Instruktorzy holenderscy, sprowadzeni dla Albanii, przybyli wczoraj do Tryestu. Dzisiaj udają się oni do Valony.

Krwawe starcia.

Soloniki, 4 listopada. (wł.) Oddziały serbskie zostały napadnięte pod Podszewą przez komitady bułgarskich. Wywiązała się krwawa walka. Po obu stronach padło wielu zabitych i rannych.

Pogróżki Stanów Zjednoczonych.

Waszyngton, 4 listopada. (wł.) Minister Bacon oświadczył, że aczkolwiek Stany Zjednoczone dalekie są od chęci zdobywania bronią Meksyku, lub jakiegokolwiek innego kraju amerykańskiego, to jednak nadejdzie czas, że będą musiały z bronią w rękę rozstrzygnąć tę sprawę.

Wyjazd króla Alberta.

Bruksela, 4 listopada. (wł.) Król Albert wyjechał do Niemiec. Zamieszka on incognito w Homburgu.

Choroba Edisona.

Nowy Jork, 4 listopada. (wł.) Słynny wynalazca Edison zachorował na rozstrój nerwowy.

Zgon Gruicza.

Białogród, 4 listopada. (wł.) Zmarł tu był prezes ministrów bułgarskich, gen. Gruicz.

Stracenie Sanchesa.

Madryt, 4 listopada. (wł.) Stracono dzisiaj przez rozstrzelanie kapitana Sancheza.

Strajki.

Madryt, 4 listopada. (wł.) Położenie w okręgu strajkowym Rio Tintos pogarsza się z każdym dniem. Strajkujący znów dopuścili się sabotażu, podpalili bowiem i zniszczyli kopalnię „Dyonizya“.

Dalszy lot Dancourta.

Arad, 4 listopada. (wł.) Przybył tu wczoraj o godz. 4 m. 30 po południu lotnik francuski Dancourt i dzisiaj udaje się w dalszą podróż do Bukaresztu.

Pożar kopalni soli.

Brunswick, 4 listopada. (wł.) W Salzgitter spłonęła wielka kopalnia soli. Pastwą płomieni

Ś. p. ANNA POPIEL

opatrzonej św. Sakramentami, po długich i ciężkich cierpieniach, zmarła dnia 3 listopada 1913 r. przeżywszy lat 87.

Wyprowadzenie drogi nam zwłok z domu przy ulicy Przejazd Nr. 48 nastąpi dnia 5 b. m. t. j. w środę o godz. 3-ej po poł., na Stary cmentarz katolicki. Na smutny ten obrzęd zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych, pogrzeżona w głębokim żalu

RODZINA

Ś. + P.

Wanda Leokadya z Świdwińskich

GÓRECKA

po długich cierpieniach opatrzona św. Sakramentami oddała Bogu ducha 4 listopada r. b., przeżywszy lat 31. Wyprowadzenie zwłok nastąpi dn. 6 b. m. t. j. w czwartek o g. 3 i pół przy ulicy Przędzalnianej nr. 61 m. 3, na cmentarz w Zarzewie. Msza św. za spokój duszy odbędzie się w kościele św. Anny w piątek o godz. 9-ej rano.

Na smutne te obrzędy zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych, pozostali stróskani

3766

Mąż i córka.

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim, którzy brali udział w smutnym dla nas obrzędzie odprowadzenia zwłok drogiego naszego syna

Ś. + P.

Tadeusza Marcinkowskiego

na miejsce wiecznego spoczynku a szczególnie ks. Ciesielskiemu składamy serdeczne „Bóg zapłać“

3752

Rodzice.

padły wszystkie budynki i 10,000 centnarów soli Straty bardzo znaczne.

Pożar źródeł naftowych.

Bukareszt, 4 listopada. (wł.) Pożar źródeł naftowych udało się opanować. Pastwą płomieni padło 18 źródeł.

Skrzynka do listów.

Szanowny Panie Redaktorze!

Proszę uprzejmie o łaskawe umieszczenie w „Rozwoju“ następującej wiadomości:

„Dyrekcja Telkru Polskiego podaje do wiadomości, że spółka z pancerem Książkiem, dyr. operetki, z dniem 1 listopada została rozwiązana“.

Kreśląc wyrazy prawdziwego szacunku, pozostaje Bolesławski.

OFIARY.

Na „Gniazdo“ Tow. opieki nad dziećmi.

Dr. Marxowie, zamiast kwiatów w dzień zaduszny na grób syna 3 rb.

Ludwik Górecki, zamiast świec na grób 50 kop.

MŁODY INTELIGENTNY CZŁOWIEK

obeznany gruntownie z biurowością, obejmie **jakiegokolwiek zajęcie**: w kantorze, w fabryce u rejenta i t. p. **za niewielkim wynagrodzeniem.** Oferty w Adm. Rozwoju sub „Uzdolniony“ 5742

Cyrk „DEKADANS“ We wtorek, 4-go listopada roku bieżącego **Pierwsze Popularne Przedstawienie**

przy udziale wszystkich artystów, artystek, woltżerów, woltżerek, żonglerów, akrobatów, ekwilibrystów, kłownów-komików, Corps de Balletu i **Trupy Ja-wońskiej**. — Aby dać możność wszystkim sferom ludności odwiedzenia cyrku, Dyrekcja postanowiła przez cały czas swego pobytu w Łodzi urządzić co tydzień, a mianowicie **Popularne nadzwyczajne przedstawienie po niezwykłe TANICH cenach od 12 do 30 kop.** Nie zważając na tak tanie ceny, na program przedstawień złoży się jaknajdoborsze **ATRAKCYE**. — Łoże po 3 rb. 20 kop., I i 2 rząd krzesel 80 kop., 3 i 4 rząd krzesel 70 kop., I m. za łóżkami 50 kop., II m. za łóżkami 45 kop., III m. 35 kop., IV m. 30 kop. — Początek o godz. pół do 9-ej. — W tych dniach pierwszy występ znakomitych bułgarskich welocepedystów w kole śmierci na wysokości 24 stóp. **Br. JEFIMOW.** We wtorki przedstawienie popularne po cenach niższych. 5541

W dniu 13 listopada b. r. o godzinie 4 i pół po południu w lokalu Straży Ogniowej przy al. Mikołajewskiej № 54 odbędzie się pokaz z objaśnieniami znanej specjalistki w zakresie gospodarstwa domowego,

p-ni **MARTY NORKOWSKIEJ**
z Warszawy,

o zastoso-waniu gazu w gospodarstwie domowym

Wejście bezpłatnie!!

3535

Wejście bezpłatnie!!

Wina „CHASTA”

są ulubionymi winami białymi, czerwonymi i deserowymi.

Skład: Piotrkowska 99.**DOM**

Jednopiętrowy 40x114 lokci, oficyna parterowa 80 lokci, z gotowymi planami nadbudowania, na dogodnych warunkach zaraz do sprzedania. Blizsza wiadomość: ul. Luwicki 57, Frey od 1-ej do 3-ej po poł. 3764

Spinner

na bawełniane selfactory może się zgłaszać do Tow. akc. dawniej Emil Haebler w Łodzi, Dąbrowska № 19. 3547

Sklep

do odstąpienia

przy ulicy Piotrkowskiej (pomiędzy Andrzejki i Benedykta). Wiadomość: Spacerowa 17 u stróża. 3756

Poszukuję piętnastoletnią dziewczynkę

do trojga większych dzieci. Pierwszeństwo które już u dzieci służyły. Adres: Nawrot 38, 1-sze piętro. M. Zapp. 3758

DROBNE OGŁOSZENIA.

MEBLE najtaniej sprzedaje nowo utworzony magazyn **Władysława Romiszewskiego Piotrkowska 116 I piętro front**. Posiada na składzie w wielkim wyborze sypialki mahoniowe, dębowe, stołowe pokoje, salony, gabinety. Eleganckie urządzenia do kuchni, a także pojedyncze meble: szafy, kredensy, stoły, biblioteki, bielizniarki, otomany, leżanki, lustra, krzesła dębowe i fotele, szopy żardynierki, etażerki, wisząca biała do przedpokojów z lustrami. **Fabryczny skład łóżek** metalowych, wózków i wycyptedów dziecięcych, foteli dla chorych wianien, lodowni, oraz krzesel giętych. **Po cenach fabrycznych** pierwszorzędnych fabryk krajowych. W niedziele i święta magazyn otwarty od 1-5-ej po poł. 2985—r.

A sprzedam zaraz bardzo tanio kredens, stół, krzesła, otomanę, lustrę, szafę, umywalkę, bielizniarkę, łóżko, materacę, szafka nocne, lampy, obrazy, szopy, etażerki, parawanik. Karoia 8-10. 10087-10-0

MEBLE „Ekonomia” firma chrześcijańska poleca meble w wielkim wyborze do pokoi i jadalnych, sypialnych salonów, gabinetów oraz pojedyncze sztuki kredensy, stoły, krzesła, biurka, biblioteki, łóżka, szafy, bielizniarki, tualety, umywalki, lustra otomany i rozmaite drobniaki sprzedaje po cenach najniższych oraz kupuje stare i zamienia „Ekonomia” Piotrkowska 173.

A Meble garnitur solonowy kredens, krzesła, stół, otomanę, tremo, łóżka z materacami umywalka, szafy, bielizniarkę, biurko, zegar, wyjeżdżając rozsprzedam tanio ul. Zielona 10 m. 3. 10450-3-2

A lent ustosunkowany w sferach budowlanych potrzebny zaraz do uzyskiwania budowli do ubezpieczeń rządowych za wysoką prowizją. Oferty z dotychczasową działalnością składać Rozwój pod „M. N”. 10471-2c-1

Człowiek uczciwy 41 lat umiejacząc czytać pisać po polsku rosyjsku poszukuje jakiegokolwiek zajęcia może być z żoną posiada 14-letnie świadectwo skomne wymagania. Oferty proszę w Rozwoju pod „W. D”. 10470-3*-1

Duży pokój umeblowany do wynajęcia dla 2 lub 3 osób z utrzymaniem lub bez. Wiadomość na miejscu ul. Główna 53 m. 58. 10485-2-1

Domy domki w Łodzi, Chojnach, Karolewie, Bałutach tanio sprzedaje zamieniam na gospodarki, folwarki interesu handlowe Zawadzka 10 Niemierski. 10459-3pt-1

Do sprzedania sklep egzystujący 18 lat w dobrz punkcie Wiadomość Chójny ul. Łączna nr. 8 komorne niedrogi 200 rb. rocznie. 10451-2-1

Futra damskie i męskie na opasach tanio do sprzedania. Wiadomość ul. Lipowa nr. 76 m. 1. 10477-3*-1

Filia piekarska do sprzedania Luwicki (Luizy) 38 komorne tanie. 10442-1

Jest do sprzedania domek z placem za przystępną cenę. Wiadomość ul. Szopena nr. 6 m. 2 (Radogoszcz). 10402-3-3

Krawcy damscy potrzebni ul. Spacerowa 37 m. 1. 10491-2-1

Kupię wózek ręczny z budką proszę się zgłosić Spacerowa 17 Kozanecki. 10464-3-1

Mechaniczny warsztat potrzebuje uczni. Orla nr. 15. 10493-3-1

Magiel motorowy jest do sprzedania ul. Wólczańska nr. 147 10479-2-1

Młoda inteligentna panienka znająca polski niemiecki i rosyjski język poszukuje posady w sklepie rzeźniczym obeznana bardzo dobrze w tym interesie Łaskawe oferty proszę składać w adm. Rozwoju pod „Poszukuje”. 10445-2-1

Magiel do sprzedania, Aleksandrowska nr. 65. 10577-3-3

Młody bardzo pracowity, uczciwy mężczyzna z dobrimi świadectwami, poszukuje natychmiast jakiegokolwiek zajęcia. Zgłoszenia w adm. Rozwoju pod „S. J”. 6-6

Maszyny do szycia ręczna 20. Nożna bebenkowa 35 rubli 5-letnia gwarancja Piotrkowska 165 tel. 53-12. 10216-32-2

Niemka za konwersację, wieczorami otrzymana mieszkanie i pensję. Zgłoszenia lub oferty: Popowski Marysińska 15.

Obiady wydają w domu prywatnym do g. 5-ej p. p. zdrowe, smaczne i urozmaicone ul. Widzewska 97 I piętro oficyna obok parku Bałkowska. 9544-d

Oskarżone sprzedam hurtowo- detaliczny skład perfumeryj i przyborów toaletowych, dający czystego zysku rocznie 1500 rb. najlepszy punkt miasta, piękne urządzenie, warunki kupna przystępne, dla inteligentnej osoby świetny interes ul. Zawadzka 10 Niemierski. 10545-2w-2

Potrzebny uczciwy, trzeźwy, energiczny śmiały człowiek z kaucją do sprzedaży gazet na kolei. Wiadomość w księgarni Matczaka Przejazd 24. 10450

Potrzebne są zdolne podręczne i uczennice ul. Zawadzka 19 m. 18. 10445-1

Potrzebny chłopiec do terminu ul. Mikołajewska nr. 30 rowery. 10484-1

Przyjmę na mieszkanie panów ul. Piotrkowska nr. 155 m. 3. 10492-2-1

Potrzebna prasowaczka do pralni Piotrkowska nr. 60. 10494

Potrzebne zdolne prasowaczki Cegielniana 10. 10495-1

Przyjmę dwóch panów na mieszkanie może być z całodziennym utrzymaniem Skwerowa 15 Kamińska. 10497-1

Pokój umeblowany oddzielny frontowy duży do wynajęcia Skwerowa 15 Kamińska. 10498-2-1

Pokój umeblowany do wynajęcia; może być dla przejeżdżających ul. Główna 24 m. 17 oficyna II piętro. 9153-d

Potrzebna dziewczyna od 12-14 lat do lekkiej domowej roboty ul. Piotrkowska 118 m. 32.

Pokój umeblowany ładnie oddzielny frontowy z wygodami może służyć dla dwóch panów Skwerowa 15 m. 5. 10406-5-3

Potrzebni chłopcy do zakładu mechanicznego. Pierwszeństwo dla tych co mają początki B-cia Kozaczewscy Aleksandrowska 121. 10599-3-3

Powóz karetę i bryczki tanio do sprzedania Cegielniana 62 10389-3-3

Przyjmę panienkę inteligentną na mieszkanie ul. Nawrot 53 sklep. 10415-3-2

Przybiłkował się pies do polowania Ponter odebrać go można ul. Nowo-Cegielniana nr. 25 m. 20 oficer Jachontow. 10455-3-1

Potrzebna pracznica do pralni Pańska 14. 10455-1

Przyjmę na mieszkanie mężczyznę lub kobietę z całodziennym utrzymaniem także wydaje się obiady Widzewska 76 m. 14 10480-2-1

Potrzebni: palacz ślusarz chłopiec 14-letni (kantor) Nowa (róg Przejazd) 10487-1

Potrzebna sklepowa do sklepu rzeźniczego Gubernatorska 25 10466-3-1

Potrzebny do Moskwy zecer spec. na „Linotyp”. Oferty Łódź, Rokicińska 6 Lehman.

Plac do sprzedania na ul. Granicznej nr. 1 przy ul. Aleksandrowskiej. Wiadomość Polna 21 Koziny tamże resorka zupełnie nowa do sprzedania. 10475-3*-1

Potrzebni chłopcy do terminu skład wędlin Długa 3. 10461-5-1

Pozwolenie restauracyjne III z Kieliszkową sprzedaż na Częstochowę odstąpię na dogodnych warunkach. Zawadzka 10 Niemierski. 10460-2pt-1

Przebra na I N-ra 1500 10 proc. 2000 9 proc., 15000 8 i pół pr. 20000 proc. wypożyczający żadnych kosztów nie ponosi Zawadzka 10 Niemierski. 10458-3*-1

Piwiarnię z warsztatem rzeźniczym mającą 200 tygodniowego targu przy taniem komornem wyjeżdżając tanio sprzedam ul. Zawadzka 10 Niemierski, tamże dobrych tanich kilka sklepów kolonialnych odstąpię. 104572-pt1

Sklep z mieszkaniem do wynajęcia zaraz. Rozwadowska 16, u gospodarza. 10152-3-3

Sklep kolonialno-dystrybucyjny do sprzedania Szkolna 25. 10474-3pt-1

Subjekt branży kolonialnej lat 23 pragnie przyjąć posadę od 15-go listopada. Oferty pod B. B. 10475-1

Sklep kolonialno-dystrybucyjny do sprzedania od Nowego roku Widzewska 196. 10489-3-1

Sklepowo do rzeźniczego sklepu potrzebna Luwicki (Luizy) 56 w rzeźniczym sklepie. 10469-3-1

Sklep korzenny do sprzedania z powodu wyjazdu Pieprzowa nr. 4 Bałuty. 10452-6-1

Sklep rzeźniczy do sprzedania z powodu zmiany interesu Rzgowska 46. 10446-3cs-1

Sklep i pokój do wynajęcia, Gubernatorska 20. 10385-3-2

Tokarz pracujący w żelazie potrzebny do fabryki Chrystyan Bigge w Łodzi ul. Wysoka 20/22.

Urządzenie sklepowe ładne tanio bile zaraz. Wiadomość w sklepie za starymi cementarzami Promyka nr. 16 tamże sulka fokseryerka. 10486-1

Urządzenie sklepowe, gazomierz, lampy, wagi z powodu likwidacji do sprzedania, a także 170 książek rozmaitej treści w sprawie bardzo tanio, aby zaraz ul. Brzezińska nr. 14 w sklepie

Zakład fryzjerski kilkanaście lat w jednym miejscu sprzedam tanio zaraz Rokicińska 65. 10496-3-1

Z powodu zmiany interesu do sprzedania budka spożywcza Przejazd 39. 10467-3-1

Zakład felczerski egzystujący lat 20 z powodu choroby jest do sprzedania z mieszkaniem lub bez Wiadomość ul. Miłska nr. 25 10447-3-1

2 lub 3 pokoje z kuchnią do wynajęcia zaraz Lipowa 33. 10001-3*-2

Zagubione dokumenty.

Andrzej Kaczmarek zagubił paszport, wyd. z gm. Rozprza gub. Piotrk. 10390-3-3

Antonina Dolas zagubiła paszport, wyd. z gm. Czarnocin gub. Piotrk. 10454-3-1

Antoni Kowalski zagubił kwit od paszportu, wyd. z fabry Scheiblera. 10476-1

Pronisław Bielas zagubił kartę od paszportu, wyd. z fabryki Scheiblera. 10449-1

Franciszek Graczyk zagubił kwit od paszportu, wyd. z fabry Scheiblera. 10478-1

Franciszek Jagielski zagubił kartę od paszportu, wyd. z fabry Szejberta. 10482-1

Helena Zabicka zagubiła paszport, wydany z gm. Obrazów gub. radomska. 10376-3-3

Józef Raj zagubił paszport, wyd. z gm. Gostków pow. Łęczyca gub. Kaliska. 10392-3-3

Jan Podstawka zagubił paszport, wyd. z gm. Widzew pow. Łódzkiego gub. Piotrkowskiej. 10412-3-2

Józef Wieczorek zagubił kartę od paszportu, wyd. z fabry Scheiblera. 10448-1

Katarzyna Bednarczyk zagubiła paszport, wyd. z gub. Radomskiej gm. Samborzec. 10490-3-1

Maryanna Pasikowska zagubiła paszport, wyd. z gm. Niewierzyszyn pow. Opoczyńskiego gub. Radomskiej za nr. 32 1909 roku. 10462-3-1

Maryanna Jurkowska zagubiła paszport, wyd. z gm. Czyste pow. Warszawskiego. 10415-3-2

Michał Sierocki zagubił paszport, wydany z gm. Ostrowy gub. warszawskiej pow. kutnowskiego. 10569-3-3

Nielepów Wiktorya zagubiła kartę od paszportu, wyd. z fabry Stefana Wernera. 10468

Szymon Brych zagubił kartę od paszportu, wyd. z cegielni Józefa Kluki. 10444-1

Stefania Zbijewska zagubiła paszport, wyd. z gm. Szadek pow. sieradzkiego gub. Kaliskiej. 10465-3-1

Stanisław Szewc zagubił kartę od paszportu, wyd. z fabryki Meistra. 10500-1

Tomasz Rybak zagubił paszport, wyd. z gm. Gidle pow. Noworadomskiego. 10483-3-1

Wiktorya Kempnińska zagubiła kartę od paszportu, wyd. z fabry Poznańskiego. 10481

Władysława Zielińska zagubiła paszport, wyd. z gm. Kutno gub. Warszawskiej. 10419-3-2

Zaginął paszport, wyd. z gm. Podeszycie pow. Łęczyckiego gub. Kaliskiej na imię Eugeniusza Karpowa. 10499-3-1

Zaginęły weksle 2 po 300 rubli na zlecenie Hoffmana 3 po 100 rb. wystawione przez Twardowskiego na zlecenie Adama Hoffmana. Ostrzega się przed nabyciem gdyż takowe są ważne. 10456-3-1

Zaginął paszport, na imię Edmunda Gębowickiego wyd. z mag. m. Łodzi. 10416-3-2

Zaginął paszport, wyd. z gm. Sulmierzyce gub. Piotrkowskiej na imię Zofii Grabka. 10417-3-2

Zagubiono paszport, wyd. przez Z. prezydenta m. Łodzi na imię Bolesława Wołkowskiego. 10414-3-2

Zaginął paszport, wydany z gm. Ogrody gub. kaliskiej na imię Józefa Pawlika. 10386-3-3

Zaginął paszport, na imię Michała Kowalskiego wyd. z gm. Iwanowice gub. Kaliskiej pow. Kaliskiego. 10390-3-3

Zaginął paszport, na imię Józefa Simirskiej wyd. z gminy Paźniewice wies Kamienna.

Zaginął paszport Piotra Pogorzelskiego i dokumenty ślubne, gm. Radzików, gub. warszawska. 10572-3-3

Lekarz Dentysta

Piotr Włodarski
Łódź, Piotrkowska № 113

Przyjmuje od 9-ej do 1-ej i od 5-ej do 7 i pół. 3616

Ogólnie znana
— lecznica zębów
lek. dent. H. Pruss

145 Piotrkowska 145
naprzeciw Ewangelickiej. 2915

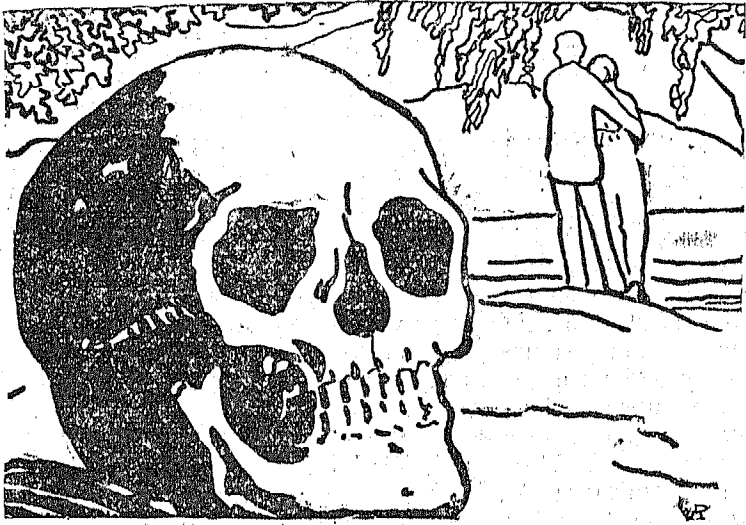
Choroby uszu, gardła i nosa
Dr. B. CZAPLICKI
ordynator szpitala Anny-Maryi Piotrkowska № 120.
Telefon 32-33.

Przyjmuje od g. 11-12 rano i od 5-6 i p. p. w niedziele i święta od 10-11 rano. 3447

Sensacya!

Sensacya!

Wielkie arcydzieło firmy „Gaumont“

„Martwi rozkazują”

w 6-ciu aktach.

3551

Artyści — wykonawcy obrazu „DZIECKO PARYŻA.

„CLOU MIESIĄCA LISTOPADA”

Ceny zwyczajne.

Ceny zwyczajne.

TYLKO W CASINIE.

TEATR ODEON

Przeszło 3 godziny trwający program!

NOWE ARCYDZIEŁO BRACI PATHEI

3553

SERYA „FILM d' ART.

SYN LAGARDERA

w 5-ciu aktach. Wielki romans ze średniowiecza. Swym tragicznym napięciem wstrząsające momenty!

Nad program:

Nad program:

Złe i dobre strony małżeństwa

wspaniała komedia w 2 aktach, w wykonaniu artystów „CINES“.

Monopol! Jedyny egzemplarz! Olbrzymia sensacya!

Klucze szczęścia

podług powieści **A. Werbickiej** w 12 częściach (6000 mstrów).

Demonstrowaną będzie w 2 epokach po 6 części w każdej. I epoka od dzisiaj do poniedziałku 10 listopada włącznie. II epoka od wtorku 11 listopada do poniedziałku 17 listopada włącznie. Inscenizacya obrazu wykonana pod osobistym kierunkiem powieściopisarki. Początek przedstawień o godz. 6, 8 i 10-cj wieczór. Ceny miejsce od 40 kop. Passe-partout i bilety ulgowe nieważne. Kasa otwarta prócz godzin zwykłych od 11-cj do 1-ej w południe.

3529

Dr. Jelnicki
Choroby weneryczne, skóry i dróg moczowych
ul. Andrzeja № 7 tel. 1-70.
Przyjmuje: 9-12 i 5-8, pannie 4-5. 1180

Dr. SONNENBERG
Choroby, skóry, dróg moczowych i weneryczne.
Przeprowadził się: mieszka obecnie przy ulicy Zielonej № 8.
Od 11-1 i 5-7/2.

Dr. H. RUEGER
Nawrot № 1.
Choroby wewnętrzne. Od godz 4-6 po poł. 2355

Dr. Leon Grossman
mieszka obecnie Piotrkowska № 83. Choroby wewnętrzne i nerwowe. Godziny przyjęć od 9 do 11 rano i od 4-8 p. p. Telefon 34-31. 3109

PIEKARNIA
w dobrym punkcie z mieszkanem, za przystępną cenę, zaraz do wynajęcia. Wiadomość u gospodarza: ulica S-go Andrzeja Nr. 42. 3692

Pierwsza Lecznica Lekarzy Specjalistów

dla przychodzących chorych
ulica Piotrkowska 45, (róg Zielonej)

Chor. wewnętrzne	Dr. Szwarcwasser codz. od 10—11 i od 4 $\frac{1}{2}$ —5 $\frac{1}{2}$
Chor. chirurgiczne	Dr. Kantor codziennie od 2—3 i od 7—8 pop.
Chor. kobiece	Dr. Papierny codziennie od 3—4.
Choroby oczu	Dr. B. Donchin codziennie od 9—10 rano.
Chor. uszu gardła i nosa	Dr. Blum poniedziałek, wtorek, środa, czwartek od 1—2, piątek, sobota, niedziela od 9—10.
Chor. skórne i wen.	Dr. Prybulski. niedziela, wtorek, czwartek, piątek od 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ sobota, poniedziałek, środa od 8—9 wiecz.
Choroby dzieci	Dr. Lipszyc Codziennie od 1—2.

Analizy moczu, krwi, badanie mamek.

Porada dla niezamożnych 50 kop.

Nowy Kurs od Listopada.

KURSY

PRZYGOTOWAWCZE

na świadectwa nauczycielskie, aptekarskie, na rangę z 4 klas i t. d.

Zapis codziennie od 7 do 9-ej wieczorem. Obecnie Mikołajewska 61 m. 7, III piętro, lewa oficyna.

Cebulki
narcyzów,
tulipanów, hia-
cyntów i t. p.
oraz narzędzia
i książki ogrod-
nicze

poleca

L. Jasiński, Andrzeja 10.

Obuwie „Rekord“

najnowsze fasony

Damskie	7 ⁹⁰ , 6 ⁹⁰
Męskie	8 ⁹⁰ , 7 ²⁵
Dziecinne i ciepłe domowe nadmierzają tanio.	3527

Schmechel & Rosner

Piotrkowska 100.

Pierwszy w Łodzi chrześcijański

SKŁAD HURTOWY

sprzedaży jabłek rozmaitych gatunków, ogórków i powideł własnej marynaty

PIOTRKOWSKA № 273

Ludwik Kurnatowski.

3760

OGŁOSZENIE.

Zarząd drogi żelaznej Fabryczno-Łódzkiej podaje do wiadomości, że niżej wymieniony bagaż i rzeczy zapomniane w obrębie drogi, a nieodebrane do dnia 1 października 1913 r., będą przechowywane na st. Łódź-Fabryczna w ciągu 4-ch miesięcy od daty wymienionej, a następnie na zasadzie artykułu 40 i 90 Ustawy ogólnej eróg żelaznych rosyjskich, będą sprzedane przez publiczną licytację.

Bagaż ze stacji Krasnaja Dwina za № 685. Piotrków za № 4985 i 9458, Warszawa za № 2408, 3975, 4912 i 4081, Ząbkowice za № 543 i Olszanica za № 234.

Rzeczy zapomniane w obrębie drogi żelaznej Fabryczno-Łódzkiej: na stacji Łódź-Fabr. blacha żółta, parasolka damska, laska i parasol.

Na stacji Koluszki: szklane upiększenie do lampy, paczka i parasol. 3521

Sprzedaje się dwa place

1) przy ul. Konstanyńowskiej Nr. 76, długość 99 łokci szerokość 40 łokci.

2) przy ul. Włodzimierskiej, ród drogi Dziadowej, długości 31 sążeń szerokości 12 i pół sążnie.

Blizszych informacji udziela Filip Zaroway, Jalta, Taurydzkiej guberni Poste restante. 3748

Sędzia Delegat Sądu Arcybiskupiego w Łodzi.

W sprawie sepercacyjnej Wiktora i Czesławy z Burczyńskich małżonków Nowakowskich wzywa Wiktora Nowakowskiego, niewładowego z miejsca zamieszkania, aby w dniu 1 grudnia r. b. stawił się osobiście w Sądzie Duchownym (Ogrodowa 22) o godzinie 4-ej po południu. Jeżeli w terminie oznaczonym Wiktor Nowakowski nie stawi się, albo nieobecności swej nie usprawiedliwi będzie uznany za nieposłusznego prawu (contumax) i od wyroku sądu prawo apelacji służyć mu nie będzie.

3754

Ksiądz Henryk Przeździecki.

LOSY

Loteryi Klasycznej Królestwa Polskiego,
są do nabycia w różnych częściach.

Całe losy, I, II, III, IV, dogodne dla nabywających. Ceny przystępne. Ciągnięcie 4-ej klasy odbędzie się 10 i 11 listopada. Upraszam Szanownych Panów którzy nabyli u mnie losy do I, II, III klasy, ul. Staro-Zarzewska 77, — obecnie Staro-Zarzewska № 47. III piętro front.

3546

A. Kielski.

BRUKSELSKIEJ KAPUSTY

kilkaset pudów sprzedam. Pyszków, poczta Złoczew
stacja kolejowa Sieradz, tel. w miejscu. 3728

ZAKŁAD FREBLOWSKI

SZKOŁA PRZYGOTOWAWCZA. KURSY PEDAGOGICZNE.

Jadwigi Zawadzkiej

SPACEROWA № 17 (dom Akcyj. Towarzystwa K. Scheiblera).

Pracownia Haftów

i robót ręcznych **Z. Pawlak**, Łódź, Widzewska 109, Przyjmuje wszelkie roboty w zakres wchodzące. Ceny przystępne. Przyjmuje się uczennice do nauki. 3716

Dwie morgi ogrodu

i blisko cztery morgi ziemi wśród miasta do wynajęcia. Blizsze szczegóły na probostwie w Pa-bianicach. 3519

Maszyna statyczna

dla celów lekarskich do sprzedania okazynie. Zakład optyczno-chirurgiczny K. Roszaka, dawniej St. Lewinski Dzielna № 1, tel. 25 - 44. 3720

Z powodu śmierci jest do sprzedania zaraz

sklep kolonialny

Wiadomość: ulica Reitera № 23. 3724

NOWOOTWORZONY sklep Polski

27 Mikołajewska 27

Sprzedaję kwiatów sztucznych z piór syberyjskich, braków i resztek białych, towarów loklowych, koronek, haftów, trykotarzy, fartuchów gotowych oraz norymberszczyzny. Pierwsze piętro od frontu, wejście z bramy w mieszkaniu Holony Pawłowizowej. 3111

ZGINAŁ

w willi „Bennich“ w Helenówku pod Zgierzem wielki pies wilczy; miano „Luks“. Uprasza się o od-prowadzenie do wspomnianej willi lub do kantoru przy ulicy Piotrkowskiej № 105, za dobrą nagrodą. 3722

Dr. S. Kantor

Sp. chorób wenerycznych i skór. Piotrkowska № 144 (róg Ewangelickiej) Telef. 19-41.

Gabinet roentgenowski (prześwietlenie i fotografowanie). — Światłolecznicy (choroby włosów) i elektroterapeutyczny (niemoc płciowa). Godziny przyjęć: 3—2 r. i 5—9 pp. Dla pań osobna poczekalnia. 3469

Dr. Wołyński

były asystent kliniki uniwersytetu wrocławskiego (prof. Hrusberg) osiadł w Łodzi jako specjalista uszu, nosa i gardła, ul. Piotrkowska m. 69.

Godziny przyjęć: 10—12 i 4—6 po poł., w niedziele od 10—12. Operacje, bronhioskopia, kąpiele elektryczno-świetlane

Dr. A. S. Tenenbaum

powrócił.

Piotrkowska № 145, tel. 24-16. Choroby wewnętrzne, żołądka i kłozok. 3300

Przyjmuje o-ej do 9-ej rano i od 5-ej do 7-ej po południu.

Dr. med. Leyberg

Ch. skóry, weneryczno i moczopł. Godziny przyjęć: 10—1 i 6—8 Dla pań 5-6. Poczekalnia oddzielna. W niedziele od 8—1-ej. Krótka 5, telef. 26-50. 1937

Dr. med. S. Aronson

były asystent klinik berlińskich. Piotrkowska 120. Tel. 51-82.

Akuszerya i choroby kobiece. Przyjmuje od 9—11-ej i od 5—7-ej w. W niedziele od 10—12. 1437

Dr. med. Zand-Tenenbaumowa

Piotrkowska 145, tel. 24-16.

Akuszerya, choroby kobiece i narządów moczowych

(cystoskopia i ureteroskopia).

Przyjmuje od 8-ej do 6-ej. 1714

Dr. Jan Cadarski

Akuszerya,

choroby chirurgiczne i kobiece przyjmuje do 10 r. i 4—6 po poł. ul. Cegielniana 9 m. 4. 3528

Dr. med. Fr. Załewski

b. asystent Uniwersytetu Jagiell. i ordynator szpitala św. Tadeusza w Wyrozbach ordynuje w Lutomiersku. 3582

Dr. med. Bolesław Kon

PIOTRKOWSKA 56, tel. 32-62 choroby uszu, nosa, gardła i chirurgiczne 1649 przyjmuje do 11 r. i od 4—7 popoł.

Dr. Wacław Bernard

choroby weneryczne, dróg moczowych i skóry. Spacerowa 40 przy Andrzeja (9—1 i 5—8).